

ТАҚРИЗ

Ба фишурдаи диссертатсияи Давлатов Ҳабибулло Сайфуллоевич «Хусусиятҳои эпидемиологии сироятҳои дохилибеморхонагӣ дар статсионарҳои травматологӣ ва оптимизатсияи чорабиниҳои пешгирӣ ва мубориза бо онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои тиб аз рӯйи ихтисоси 14.02.02 – эпидемиология

Мубрамият. Сироятҳои дохилибеморхонагӣ, ки дар оғози таъсисёбии аввалин муассисаҳои тиббӣ пайдо шудаанд, имрӯз ба проблемаи мураккаб ва муҳимми тиб табдил ёфтаанд. Дар асри гузашта вобаста аз прогресси босуръати илмӣ-техникӣ ва бунёди комплексҳои бузурги тиббӣ бо фарогирии миқдори ниҳоят зиёди одамон дар масоҳати маҳдуд бо пастшавии статуси иммунӣ барои сироятҳои пайдошаванда ва ташаккул ёфтани штаммҳои беморхонагии барангезандаҳо шароити мусоид фароҳам омад. Барои пайдо шудани барангезандаҳое, ки бо якчанд дору устуворӣ нишон медоданд, ба таври васеъ ва бе назорат истифода кардани антибиотикҳо ва химиопрепаратҳо дар он замон мусоидат мекарданд. Бо техникаҳои мураккаби тиббӣ таҷҳизотонидани статсионарҳои травматологӣ усулҳои нави дезинфексия ва стерилизатсияи дастгоҳҳо ба миён овард. Ба таври умумӣ густариш ёфтани миқёси протседураҳои инвазивии ташхисиву табобатӣ барои ба вучуд омадани механизми сунъии артифитсиалии интиқол муосидат намуд ва проблемаи ҷиддии бехатарии ҷарроҳҳои тиббиро ба бор овард.

Густариш ёфтани доираи имкониятҳои тиб, бо мувоҷибаат сиҳат кардани беморони ба марг маҳкумшуда (беморони вазнин бо бемориҳои ҳамроҳшуда) ба афзудани миқёси хатарҳо оварда расонид, ки дар онҳо барангезандаҳои шартӣ-патогенӣ қобилияти ба вучуд овардани бемориҳои вазнини СДБ-ро доранд.

Миқёси паҳншавии СДБ ва аҳамияти махсуси он дар статсионарҳои соҳаи травматологӣ муқаррар карда шуд. Дар солҳои охир таҳқиқотҳои нақшавии санитарӣ-бактериологӣ хеле кам шудаанд. Миқёси таҳқиқотҳои муҳити атроф танҳо аз рӯйи нишондодҳои эпидемиологӣ васеъ шуда истодааст. Дар статсионарҳои соҳаи ҷарроҳӣ таҳқиқотҳои нақшавии санитарӣ-бактериологӣ низ якбора кам шудаанд, аммо мониторинги

эпидемиологіїи ашёҳои муҳимми муҳити атроф истисно карда намешаванд.

Дар маркази диққато на бъектҳои муҳити атроф, балки бемор қарор мегирад. Таҳқиқотҳои гаронарзиши бактериологіїи объектҳои муҳити атроф аз нуқтаи назари эпидемиологӣ худро нишон дода натавонистанд. Дар баробари ин, доираи таҳқиқотҳо ҷиҳати ошқор намудани омилҳо ва гурӯҳҳои хатар васеъ мешаванд.

АКТУАЛҲО БУДАНИ ТАҲҚИҚОТИ ДИССЕРТАЦИОНИИ ДАВЛАТОВ Х.С. БЕШУБҲА АСТ ВА ЗАРУРАТИ ҶИДДИИ ОМУЌИШИ ПРОБЛЕМАИ СДБ-РО ДАР СТАЦИОНАРҲОИ ТРАВМАТОЛОГИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ТАҚОЗО МЕКУНАД.

Гуфтаҳои боло мубрамии таҳқиқоти илмии Ҳ.С. Давлатовро муайян мекунанд, ки мақсади он аз ошқор намудани хусусиятҳои эпидемиологіїи пайдошавии сироятҳои дохилибеморхонавӣ дар беморони травматологӣ бо таҳияи тавсияҳо оид ба такмили чораҳои пешгирӣ ва мубориза бар зидди бемориҳои мазкур иборат аст. Дар робита аз ин, мавзӯи интиҳобкардаи муаллиф қомилан ақтуалӣ буда, ҳам аҳамияти амалӣ ва ҳам назариявӣ дорад. Мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот мушаххас ва илман асосноканд.

Навгониҳои илмии таҳқиқот аз он иборат аст, ки нахустин бор дар Тоҷикистон сохтори муосири барангезандаҳое муайян гардидааст, ки ба пайдошавии сироятҳои дохилибеморхонавӣ (СДБ) дар миёни беморони осебдида дар беморхонаҳои травматологӣ ва робитаи он бо сиркулятсияи микроорганизмҳо дар муҳити беморхона бо ошқорсозии сабабҳои пайдоиш ва паҳншавии онҳо вобаста мебошад. Микрофлораи грам-манфӣ дар сохтори этиологіїи сироятҳои нозоқомиалӣ дар беморони травматологӣ мавқеи пешрафтаре ишғол мекунад.

Дар асоси таҳқиқотҳои анҷомдодашуда диссертант басомади беморшавӣ, сохтор ва хусусиятҳои эпидемиологіїи шаклҳои гуногуни СДБ-ро дар стационарҳои травматологӣ – ортопедӣ муайян кардааст.

Диссертант хусусиятҳои эпидемиологіїи СФИ –ро вобаста аз сиркулятсияи микроорганизмҳо дар стационарҳои травматологӣ муайян кардааст. Омилҳои хатараи пайдошавии СДБ дар муассисаҳои травматологӣ вобаста аз норасоии гузаронидани чорабиниҳои муносиби пешгирикунанда ошқор карда шудаанд.

Дар пажӯҳиш бори аввал дар Ҷумҳурии Тоҷикистон далелҳои зарари молиявӣ, иқтисодию иҷтимоӣ дар натиҷаи як ҳолати уфунати бемористонӣ

дар статсионарҳои травматологӣ пешниҳод мешавад, ки маблағи 500 доллари амрикоиро ташкил мекунад.

Аҳамияти амалии таҳқиқот. Дар натиҷаи гузаронидани таҳқиқоти эпидемиологӣ диссертант муқаррар намудааст, ки сиркулятсияи густурдаи микроорганизмҳои шартӣ-патогенӣ дар муассисаҳои травматологӣ аз вайронкуниҳои кушоду равшани речай зиддиэпидемиологӣ ва камбудии дар ташкил ва баргузори тadbирҳои бесироятгардонӣ ва зиддиуфунисозӣ шаҳодат медиҳад.

Сатҳи беморшавӣ, сохтор ва хусусиятҳои эпидемиологии уфунатҳои бемористонӣ дар беморхонаҳои осебӣ ифшо карда мешаванд.

Ҳангоми таълифи диссертатсия ошкор карда шудааст, ки омилҳои хатари пайдошавии СДБ дар беморхонаҳои осебшиносӣ: вазниншавии бемории асосӣ, таъчилӣ ва давомнок будани баргузори чарроҳӣ, муҳлатҳои бистарӣ будани беморон қабл ва баъд аз чарроҳӣ дар беморхона, басомади зиёди СДБ даркӯдакони бемори то 2-сола ва аз 60-сола боло ба ҳисоб мераванд.

Зиёни молиявие, ки СДБ мерасонад, барои буҷети ММП ва ҳешовандони беморон бори гарон мебошад.

Системаи тadbирҳои равонашуда ба баргузори комплекси чорабиниҳои беҳдоштию зиддиэпидемиологӣ, беҳсозии сифати расонидани ёри тиббӣ дар беморхонаҳои осебшиносӣ ва коҳиш додани зиёни иқтисодӣ аз СДБ муносиб гардонидани шудааст.

Хулосаҳо пурра асоснок карда шудаанд ва мантиқан аз натиҷаҳои ҳосилшуда бармеоянд. Онҳо барои нигоҳдории тандурустии амалӣ аснои таҳия намудани комплекси чорабиниҳои профилактикаи оризаҳои дохилибеморхонагии фасодӣ-илтиҳобӣ дар статсионарҳои травматологӣ хеле муҳим мебошанд.

Ҳаҷм ва сохтори диссертатсия барои ба даст овардани маълумотҳои саҳеҳ ва эътимоднок кофӣ мебошанд.

Мақолаҳои илмии нашршуда оид ба мавзӯи диссертатсия нуқтаҳои асосии рисоларо инъикос мекунанд. Фишурдаи рисола ва қорҳои илмии нашршуда нуқтаҳои асосӣ ва хулосаҳои таҳқиқоти иҷрошударо пурра инъикос мекунанд, оид ба маводи дар фишурда нашршуда эрод надорем.

Гуфтаҳои дар боло зикршуда асос мешаванд, ки диссертатсияи Давлатов Ҳабибулло Сайфуллоевич «Хусусиятҳои эпидемиологии

сироятҳои дохилибеморхонагӣ дар статсионарҳои травматологӣ ва оптимизатсияи чорабиниҳои пешгирӣ ва мубориза бо онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳқиқоти илмӣ-квалификасионии анҷомёфта ҳисобем, ки дар асоси таҳқиқоти аз тарафи диссертант анҷомдодашуда проблемаи такмили чорабиниҳои профилактикии СДБ дар статсионарҳои травматологии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳаллу фасл карда шудааст.

Диссертатсияи Давлатов Ҳабибулло Сайфуллоевич ба талаботи фасли 10, банди 163-и «Низомнома дар бораи тартиби додани унвони илмӣ» ҚОА назди Президенти ҚТ аз 26-уми ноябри соли 2016, таҳти № 505 қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон постановления, ки аз диссертатсияҳои барои дарёфти унвони илмии номзади илмҳои тиб аз рӯйи ихтисоси 14.02.02 – эпидемиология талаб карда мешавад, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазоваори сарфароз шудан ба унвони ин унвони илмӣ мебошад.

Диссертатсияи Давлатов Ҳабибулло Сайфуллоевич ба талаботи фасли 10, банди 163-и «Низомнома дар бораи тартиби додани унвони илмӣ» ҚОА назди Президенти ҚТ аз 26-уми ноябри соли 2016, таҳти № 505 қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз диссертатсияҳои барои дарёфти унвони илмии номзади илмҳои тиб аз рӯйи ихтисоси 14.02.02 – эпидемиология талаб карда мешавад, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори сарфароз шудан ба унвони илмӣ мебошад.

**Профессори кафедраи
травматология, ортопедия
ва ҷарроҳии низоми-сахрои
МДТ «ДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино»,
доктори илмҳои тиб**

Курбонов С.Х.

имзои/подпись	<i>Курбонов С.Х.</i>
ТАСДИҚ МЕНАМОЯМ/ЗАВЕРЯЮ САРДОРИ БАХШИ КАДРИИ ҶРК/ НАЧАЛЬНИК ОТДЕЛА КАДРОВ УРК	
<i>10</i>	<i>12 20 2016</i>

